

Privatisering legt verantwoordelijkheid in verkeerde handen

Privatisering van Nederlandse drinkwaterbedrijven is niet aan de orde, omdat de Drinkwaterwet dit uitsluit en de EU niet bevoegd is om het op te leggen. Het zou ook een stap terug zijn qua verantwoordelijkheid, die ligt nu bij overheden die aanspreekbaar zijn.

In Brussel lopen op dit moment twee dossiers (de concessierichtlijn en de schuldreductie) die in sommige EU-landen tot privatisering van (een deel van) de drinkwatersector zouden kunnen leiden. In ons land is hier geen sprake van, omdat deze dossiers niet van toepassing zijn op de Nederlandse situatie. Bovenal geldt dat de Europese lidstaten zelf mogen bepalen hoe ze hun drinkwatervoorziening regelen. En in Nederland is in de aanloop naar de Drinkwaterwet, na een grondig en breed debat, besloten dit in de huidige publieke vorm te doen.

Concessierichtlijn slaat niet op Nederlandse situatie

De concessierichtlijn, die in behandeling is bij het Europees Parlement, is alleen van toepassing voor EU-landen waar de drinkwatervoorziening in concessie wordt gegeven. Een concessie is een tijdelijke vergunning van een overheid om, in dit geval, drinkwater te mogen leveren. Dit is bijvoorbeeld het geval in delen van Duitsland en Oostenrijk. De richtlijn maakt het mogelijk, dat wanneer een concessie is afgelopen, het recht om drinkwater te leveren wordt verkocht aan een private partij. In Nederland is dat niet aan de orde, omdat de levering van drinkwater niet via concessies loopt.

EU-leden bepalen zelf inrichting drinkwatervoorziening

Europees Commissaris Barnier (interne markt) heeft in een persbericht aangegeven dat hij niet over privatisering gaat en dat het aan de lidstaten zelf is om te bepalen hoe ze de

drinkwatervoorziening regelen, zoals vastgelegd in het Europees Verdrag van Lissabon. Op aangeven van Vewin is in het Europees Parlement een amendement ingediend (artikel 1 bis) op de concessierichtlijn waarin deze vrijheid voor lidstaten nog eens wordt bevestigd.

Schuldreductie

Een andere discussie die loopt, gaat over de schuldreductie van Griekenland en Portugal, en is dus ook niet van toepassing op Nederland. Als onderdeel van het hulppakket heeft de Trojka (EC, ECB, IMF) geadviseerd te overwegen om overheidsbezittingen te privatiseren. Daaronder zouden zich (lokale of regionale) drinkwaterbedrijven kunnen bevinden. Deze maatregel is bedoeld om publieke schulden en kosten te reduceren. Ook hier geldt dat het aan de landen zelf is om hierover te beslissen: de Europese Commissie kan het niet afdwingen.

Vewin is van mening dat de publieke eigendom van drinkwaterbedrijven goed is geregeld in de Nederlandse Drinkwaterwet. Hierin is onder andere opgenomen dat aandelen van drinkwaterbedrijven alleen in publieke handen mogen zijn. De verantwoordelijkheid ligt daarmee waar deze moet liggen: bij overheden die aanspreekbaar zijn.

Kamervragen

SP-Kamerlid Henk van Gerven heeft het kabinet naar aanleiding van de ontwikkelingen in Brussel vragen gesteld over de privatisering van drinkwaterbedrijven en de negatieve gevolgen daarvan, zoals in Portugal. Ook vraagt hij de regering ervoor te zorgen dat het artikel 1 bis wordt gehandhaafd en bij voorkeur wordt aangevuld met een artikel waarin de drinkwatersector expliciet wordt uitgesloten als toepassingsgebied van de concessierichtlijn.